

Apple a Mac OS X směřují k Intelu

Historie a současnost počítačů s jablkem ve znaku

PETR MÁRA

Druhá polovina šedesátých let minulého století byla pro vývoj osobních počítačů a jejich ovládní klíčová. V tomto období totiž Jef Raskin (jeden z tvůrců počítače Macintosh) napsal na Pennsylvania State University disertační práci o grafickém uživatelském rozhraní.

Právě díky němu dnes pracujeme s počítačem myší a na monitoru vidíme okna, složky a dokumenty místo příkazové řádky. Ale aby Jef Raskin mohl své nápady uplatnit v praxi, musel se nejdříve v Cupertino v Santa Clara Valley, v oblasti dnes také známé jako Silicon Valley, potkat Steven Jobs a Steven Wozniak, dva ze tří zakládajících členů společnosti Apple. K tomu naštěstí došlo a roku 1968 spolu seděli ve školní lavici.

Začátkem sedmdesátých let otevřela společnost Xerox za účelem vývoje nových produktů a postupů v IT oblasti Palo Alto Research Center (PARC). PARC také stojí za vývojem prvního počítače s grafickým rozhraním jménem Alto (měl síťové rozhraní Ethernet) a laserové tiskárny.

Zatímco Steve Jobs začal v roce 1972 pracovat pro Atari jako jeden z prvních padesátí zaměstnanců, Woz (Steven Wozniak) pracoval pro Hewlett-Packard a vzhledem k tomu, že byl fascinován počítačem Altair 8800, který si nemohl

dovolit, rozhodl se vytvořit počítač vlastní. Počítač Apple I vznikl v roce 1976 a Woz se nejdříve musel svého zaměstnavatele zeptat, zda jej tento počítač nezajímá. Nikomu v Hewlett-Packard stroj za 800 dolarů s běžícím BASICem zajímavý nepřišel, a tak si jej Steven Wozniak mohl nechat a 1. dubna 1976 založit společně se Steve Jobs a Ronem Waynem (ten je po krátké době opouští) firmu Apple Computer. Stejně jako řada podobných podniků, i Apple vznikl v garáži rodičů Steva Jobse (mimořádně nevládních, Steve Jobs byl adoptované dítě). Aby měli finance na rozjezd podniku, musel Jobs prodat doávku VW za 1500 USD a Wozniak zase kalkulačku Hewlett-Packard za 250 USD.

Klíčovým pro další vývoj společnosti byl Mike Markkula, který mimo jiné pracoval také jako marketingový ředitel Intelu. Ten si v roce 1977 koupil třetinový podíl firmy Apple Computer za 92 000 USD, které investoval z vlastních prostředků, a dá-

le zajistil u banky půjčku 250 000 USD. Tato finanční injekce pomohla Stevu Jobsovi a Wozniakovi v začátcích a mohli vzniknout další počítače. Již dříve zmíněný Jef Raskin do Applu nastupuje jako 31. zaměstnanec a podílí se na návrhu grafického rozhraní. Po uvedení počítačů Apple II a Apple III se připravují počítače s názvem Lisa (podle dcery Steva Jobse) a Macintosh, za kterým stojí Jef Raskin, jenž přišel s názvem Macintosh, podle svého oblíbeného druhu jablka.

Koncem sedmdesátých let také proběhlo několik návštěv Steva Jobse a zaměstnanců Applu v laboratořích PARC, kde jim byla předvedena řada technologií, na kterých tamější inženýři pracovali. Následně je 15 zaměstnanců Xeroxu najato Apple, aby se podíleli na projektu Lisa. 12. prosince 1980 se Apple Computer Inc. stává veřejnou společností a ze 40 zaměstnanců se stávají milionáři – Jobs vydělal 217 milionů dolarů a Markkula jako investor 203 milionů dolarů.

XTSTEP licencovat a použít ve vlastních PC jako konkurenci Windows. Podmínkou ovšem bylo ukončení výroby počítačů NeXT a zaměření se pouze na operační systém, a to Jobs odmítl. V každém případě právě NeXTSTEP se stal zachránce Applu a srdcem operačního systému Mac OS X, který se stal nedílnou součástí dnešních Maců.

V době, kdy Steve Jobs založil Next, došlo ještě k jednomu důležitému nákupu. Jobs si „přidělil“ za 10 milionů USD firmu Pixar od George Lucase. Původně se Pixar soustředil na výrobu high-end počítačů známých jako Pixar Image Computer, zaměřených na 3D grafiku. Ale prodeje nebyly nijak závratné, a tak John Lasseter vytvořil krátkou animaci, aby předvedl, co stroje od Pixaru dokážou. Postupem času se z firmy, která se zabývala vývojem hardwaru, stalo animační studio, jak ho známe dnes. Nutno ovšem podotknout, že za tímto nápadem nestál Steve Jobs, který měl občas problémy „volnomyšlenkářské“ zaměstnance Pixaru usměrnit a získat si jejich respekt, jedná se ale o další z úspěšných projektů, na nichž Steve Jobs zbohatl. Asi není nutné připomínat, že z dílen Pixaru pocházejí filmy jako Hledá se Nemo, Úžasňákovi nebo průlomový snímek Toy Story. V Applu a NeXTu byl Jobs považován za inovátora, perfekcionista a vizionáře, ale zároveň za tvrdého a přísného šéfa, který dokáže zaměstnance vychválit do nebes stejně snadno, jako před ostatními ponižit.

Ale nezapomínejme na situaci na východním pobřeží USA – na Billa Gatese a Microsoft. Zatímco Steve Jobs a Steve Wozniak měli počítače Apple, potřebovali také software, který by na svých strojích mohli nabízet. Nejdůležitějším vývojářem byl tehdy právě Microsoft, který nevyvíjel pouze aplikace, ale i programovací jazyk BASIC, jenž byl na Applech používán. Jobs se obával, že by Microsoft mohl využít zkušeností při programování aplikací pro Apple a začít je programovat pro konkurenční IBM PC. Jobs donutil Gatese podepsat smlouvu, v níž se Microsoft zavazuje, že k tomu v následujících 12 měsících nedojde a Microsoft bude exkluzivně dodávat pro Apple. Bohužel tato smlouva byla napsaná špatně a Jobse nenapadlo, že by Gates mohl podniknout něco jiného – vyvinout vlastní operační systém. Na oplátku, že Microsoft bude vyvíjet exkluzivně pro Apple, daroval Jobs Gatesovi několik prototypů Macintoshe s novým GUI, který pocházel z nápadů Jefa Raskina (a částečně PARCU). Microsoft tak vedle přípravy programů pro Mac vyvíjel i Windows pro IBM PC počítače. Nedlouho po uvedení prvních Windows na trh došlo k prvním soudním sporům mezi společnostmi Apple a Microsoft. Apple žaloval Microsoft za kopírování svého operačního systému, Microsoft se ohradil argumentem „oba máme stejného souseda a tím je Xerox PARC“, čímž obvinil Apple, že si většinu postupů v GUI vypůjčil v laboratořích Xeroxu. V každém případě byl Apple na produktech Microsoftu závislý (Word a Excel). Ovšem zásadním důvodem ztráty podílu na trhu bylo nelicencování operačního systému. Jedině

Apple mohl vyrábět počítače, na kterých běží operační systém Applu, zatímco Windows fungovaly na všech IBM PC kompatibilních počítačích. Apple si tak udržel hardware i software ve vlastních rukou za cenu ztráty trhu, zatímco Windows v následujících letech zaplavily svět.

Začátek devadesátých let se nese ve znamení ztrát a dochází k časté výměně ředitelů App-

lu. Zásadní změna přichází v roce 1996, kdy Apple kupuje NeXT i se Steve Jobs, který se do Applu vrací jako poradce a následně jako nový ředitel. Provedl řadu změn, představil nové počítače PowerMac G3 a PowerBook G3, změnil strukturu společnosti a oznámil smír s Microsoftem. Microsoft koupil akcie Applu za 150 milionů dolarů a uvedl, že Office 98, jejich populární

Historie: Apple a Macintosh

- 1968** – Steve Jobs a Steve Wozniak se setkávají ve škole.
- 1975** – Přichází Altair 8800, osobní počítač, jenž si získal velkou oblibu mezi počítačovými nadšenci své doby. Obsahoval procesor Intel 8080A, první programovací jazyk pro počítač byl Altair BASIC od Microsoftu.
- 1976** – Vzniká Apple I, jehož tvůrcem je Steve Wozniak. Steve Jobs, Steve Wozniak a Ron Wayne zakládají společnost Apple Computer v garáži nevládních rodičů Steva Jobse.
- 1977** – Mike Markkula si kupuje třetinový podíl ve firmě Apple za 92 000 USD.
- 1980** – Apple se stává veřejnou společností a ze zakladatelů se stávají milionáři.
- 1983** – John Sculley přichází do společnosti Apple po dlouhém přelouvání Steva Jobse.
- 1984** – Představen počítač Macintosh a reklama „1984“, režírovaná Ridley Scottem.
- 1985** – Steve Jobs opouští Apple a zakládá NeXT. Microsoft představuje Windows 1.01.
- 1986** – Steve Jobs kupuje za 10 milionů dolarů od George Lucase Pixar.
- 1988** – NeXT Computer představen veřejnosti.
- 1990** – Windows 3.0.
- 1992** – Představen NeXTSTEP486, operační systém NeXT, který lze spouštět i na x86 procesorech.
- 1995** – Pixar uvádí Toy Story. Windows 95.
- 1996** – Apple kupuje NeXT a Jobs se vrací do firmy jako poradce.
- 1998** – Představeny počítače PowerMac G3, PowerBook G3 a především iMac, který slaví ohromný celosvětový úspěch.
- 2000** – Steve Jobs se stává CEO společnosti Apple (od roku 1997 do 2000 byl pouze prozatímní CEO).
- 2001** – Mac OS X 10.0. iPod.
- 2003** – PowerMac G5.
- 2005** – Mac OS X 10.4 Tiger. Apple ohlašuje přechod na Intel procesory. iPod shuffle.
- 2006–2007** – Postupný přechod na Intel procesory.

▲ Mac mini se neprodává jen za hranicemi, ale také v našich obchodech.

kancelářský balík, bude k dispozici i pro Macintosh. Navíc se zavázal, že bude následujících pět let pro Mac vyvíjet Internet Explorer a kancelářský balík Microsoft Office. Od té doby až do současnosti je Steve Jobs u kormidla a nutno podotknout, že se mu daří.

Apple má v současnosti v nabídce řadu počítačů jako drobek Mac mini, „školní“ eMac, iMac G5, výkonný PowerMac G5, server Xserve nebo přenosné počítače iBook a PowerBook. Navíc nabízí i produkty jako Wi-Fi základové stanice Airport Base Station, širokoúhlé displeje, webovou kameru iSight a řadu dalších periférií. Všechny tyto produkty jsou samy o sobě designerskými kousky, neboť estetika je jeden z pilířů filozofie firmy Apple. Proč vyrábět šedé krabice, když i počítač může dělat parádu? A vedle hardwaru se v laboratořích Applu připravuje i software, a to především operační systém Mac OS X, ke kterému se ještě vrátíme.

Současnost a situace u nás

Společnost Apple má na světovém trhu cca 2–3% podíl. I to je jeden z důvodů, proč se o Macích hovoří jako o počítačích, na které neexistují viry. A i když dochází k pravidelnému záplatování operačního systému Mac OS X a aplikací, z vlastní zkušenosti jsem se s funkčním virem zatím ne-

setkal (za posledních cca 6 let). Viry určené pro Windows Macům samozřejmě nic neudělají – Mac OS X je systém postavený na unixových základech a aplikace určené pro Windows na něm nelze spouštět. Stejná situace platí i pro spyware, dialery a podobné „neslušné“ programy, které se objevují pouze v minimálním měřítku. Řadu let bylo možné slyšet názor, že Macy jsou určeny grafikům. I když společnost Apple měla silnou základnu uživatelů mezi grafiky, DTP operátory a designery, dnes se Macy uplatňují ve všech odvětvích.

Počítače s jablíčkem v logu můžete nejlépe vidět u kreativních jedinců, které společnost Apple oslovuje asi nejvíce. Jsou to například muzikanti, video profesionálové, designéři a podobně, ale ani v kancelářské oblasti se Macům nemusíte bát. Součástí systému je webový prohlížeč Safari, e-mailový klient Mail a řada aplikací, které mohou aplikacím z Wintel platformy směle konkurovat. Pokud uživatel potřebuje rozšířenější webový prohlížeč, může použít Firefox, Internet Explorer se již pro Mac OS X neupdatuje a jedná se o uzavřený projekt. Pro Mac OS X existuje i česká lokalizace, takže není potřeba se bát anglických názvů v systému. Pro práci se standardními dokumenty lze použít Microsoft Office, který bohužel není lokalizován, ale lze do něj dokoupit české ko-

rektory a thesaurus. Případně lze použít kancelářské balíky NeoOffice či OpenOffice. Součástí systému je aplikace TextEdit, jež umí pracovat s wordovými dokumenty a Apple navíc prodává aplikace Keynote na tvorbu prezentací (kompatibilní s PowerPointem) a Pages na tvorbu dokumentů (kompatibilní s Wordem). Pro práci s tabulkami je potřeba použít výše zmíněný Microsoft Office či opensource alternativy.

Dokumenty jsou kompatibilní mezi oběma platformami (Mac a Win) a uživatel se tak nemusí bát, že by jeho wordovský dokument na PC nebyl k přečtení. Zde je potřeba zmínit, že se bavíme o aktuálních verzích Windows a balíku Office, u starších verzí může docházet k problémům s formátováním. Co se týče softwarové základny, uživatel Maců může vybírat z tisíce aplikací vytvořených přímo pro OS X – ať už se to týká programů jako ICQ, Skype, Filemaker, Adobe Creative Suite, Macromedia Studio, Firefox, Thunderbird a podobně.

Obecně lze říci, že malá rozšířenost Applu nahraňuje uživatelům v tom, že se na jejich platformě neobjevují viry a spyware a i pro hackery je mnohem jednodušší útočit na známé chyby Windows, než se učit nový systém. Nevýhodou pro českého uživatele může být oproti „garážovým“ PC vyšší cena. Se značkovými PC je cena srovnatelná a to též platí i na poli přenosných počítačů. Velkou výhodou je, že v ceně uživatel nalezne nejenom operační systém Mac OS X, ale i sadu aplikací iLife, ke které se dostaneme později.

Česká lokalizace je pro začínající uživatele určitě přínosem, ovšem je třeba počítat s tím, že v případě aplikací třetích stran (ICQ, Skype a podobně) se české verze standardně nedočkáme. I u nás se však již zástup vývojářů rozrůstá a objevují se i lokalizace anglických programů. Slabinou je neexistující lokalizace Microsoft Office, což může činit některým uživatelům zvyklým na češtinu problémy. Pokud uživatel Mac OS X potřebuje použít aplikaci z Windows, je možné použít aplikaci Virtual PC, což je emulátor PC počítače, a nainstalovat si pod Mac OS X libovolnou verzi Windows. Vzhledem k tomu, že se jedná o emulaci, není toto řešení nejrychlejší, ale ve většině případů pro spuštění .exe programů stačí. Řada uživatelů používá Virtual PC pro spuštění účetnictví, které pro Mac OS X není tak dostupné jako pro platformu Windows.

Řešení od Applu přináší stabilitu a funkčnost, která je zajištěna i uzavřeností systému – společnost Apple dodává jak hardware, tak software a má tak „sladěnost“ komponent pod kontrolou. Z Maců nebudou mít radost uživatelé, pro které je počítač především stavebnice a rád si jej různě „vylepšují“. Mac je naopak hotový produkt, kde lze ve většině případů měnit pouze RAM, pevný disk a případně přidat komponenty v podobě Wi-Fi karty či Bluetooth.

Mac OS X Tiger

Na počítače této značky ovšem nelze pohlížet pouze jako na hardware a zkoumat jen „papíro-

vé“ údaje a benchmarky. Protože Mac je především o provázanosti hardwaru a softwaru. To je hlavní devízou Maců – na straně softwaru se o tuto spolupráci stará Mac OS X v aktuální verzi 10.4 Tiger. Ten byl představen koncem dubna tohoto roku a přináší více než 200 vylepšení oproti předchozí verzi a hlavním benefitem a důvodem pro přechod na novou verzi je mimo jiné vylepšené vyhledávání dat, nesoucí označení Spotlight. Z jednoho místa lze hledat nejen v názvech souborů, ale prohledávat i obsah dokumentů jako je Word, Excel či PDF, e-mailové zprávy, EXIF informace u fotografií, informace v elektronickém kalendáři nebo v seznamu adres. Navíc lze výsledky hledání ukládat v podobě tzv. Smart Folders (chytré složky) a kdykoliv se k nim vracet. Smart Folders obsahují vždy aktuální informace, nezávisle na tom, kdy byly vytvořeny. Technologie Spotlight je úzce integrována do systému a tvůrci programového vybavení ji snadno mohou implementovat do svých produktů a nabídnout tak uživateli více možností prohledávání dat.

Další novinkou je Dashboard – způsob, jak v jednom okamžiku získat veškeré potřebné informace. Jedná se o aplikaci, do které lze přidávat samostatné moduly (widgets) a po stisknutí jednoho tlačítka si je všechny zobrazit – lze tak mít přehled například o počasí v různých městech světa, o časových pásmech, akciovém trhu nebo kalendáři a vedle toho mít přístup ke kalkulačce, konvertoru měn, slovníkům, poznámkám a dalším. Dashboard je plně konfigurovatelný a každý uživatel si může zapnout jen ty moduly, které jej zajímají. Na internetu již nyní lze toto stáhnout od třetích výrobců a možnosti systému tak přizpůsobit svým potřebám.

Neméně zajímavým programem je Automator, který přijde vhod každému, kdo pravidelně opakuje různé akce. Díky Automatoru je možné tyto postupy zcela automatizovat a nechat počítač, ať je česťová místo uživatele. Konkrétně si tak lze nastavit, aby Automator sám stáhl fotografie z digitálního fotoaparátu, upravil je, změnil velikost, udělal barevné korekce a následně je třeba vytisknout – a to vše zcela automaticky. Navíc lze tyto akce sdílet mezi uživateli nebo si je stáhnout z internetu.

Pro Tygra není problém připojit se do sítě Windows a sdílet data s uživateli jiných platform. I když se jedná o unixový systém, není třeba se bát příkazové řádky – tu běžný uživatel nemusí vůbec potkat a může pracovat pouze v graficky provedeném uživatelském rozhraní. Naopak milovníci unixu mohou k Mac OS X přistupovat zcela opačným způsobem a sáhnout po Shellu. Do OS X lze doinstalovat rozhraní X11, jež umožní spouštět i programy z Linuxu.

Předností Mac OS X je na jednu stranu unixový základ a stabilita, na druhou stranu příjemné ovládání, na které jsou uživatelé Applů zvyklí. I malé dítě je schopné se systémem rychle začít pracovat. Tomu pomáhá i jednodušeji myš a klávesové zkratky, které jsou v Mac OS X hodně používané a usnadňují práci, ale i inteligentně navr-

▲ Povedená grafika nové verze operačního systému uživatele jistě potěší.

žené menu. Například klávesové zkratky i rozložení menu je ve všech korektně napsaných aplikacích shodné, takže uživatel ví přesně, kde má hledat předvolby a jakou klávesovou zkratku zavřít okno.

Mac OS X Tiger je opravdu vyspělý systém, který nejenom lahodí oku, ale přináší i řadu vylepšení a novinek. S novým Macem ale nedostanete jen Tygra, ale i iLife.

iLife'05 a software

A právě balík iLife často patří k důvodům, proč si koupit Maca. Jedná se o sadu pěti aplikací, jež jsou řešením pro digitální domácnost. Hned v úvodu bych rád uvedl, že se jedná o uživatelsky opravdu jednoduché programy, které ovládne každý uživatel na běžné úrovni během pár minut. Na druhou stranu nabízí řadu vyspělých a poloprofesionálních funkcí určených těm, kteří je

chtějí využít naplno. Navíc si jednotlivé aplikace mohou navzájem své dokumenty předávat. A teď již jejich přehled.

iPhoto 5.0 je určeno majitelům digitálních fotoaparátů a jedná se o správce digitálních fotografií. Po připojení fotoaparátu k počítači si iPhoto stáhne fotografie a vy je můžete rozčlenit do různých složek a podsložek, přidat klíčová slova pro jednodušší vyhledávání a dalším způsobem spravovat. Vedle standardních formátů zvládá i RAW a MPEG-4 videa a aktuální verze má i rozšířené editační schopnosti, jako je možnost měnit kontrast, jas, saturaci, teplotu barev, nádech, ostrost a natočení obrázku. Velmi často užívanou funkcí je Slideshow s výběrem z řady efektních přechodů a hudby z iTunes.

iMovie HD se zaměřuje na oblast videa a jedná se o stříhový software. Stačí připojit DV ka-

▲ S programem iMovie pohodlně zpracujete i video ze své dovolené.

◀ Zpracování zvuku a obrazu není žádný problém.

▲ Pomocí iDVD si můžete vytvořit disk s vlastním filmem nebo fotografiemi.

meru, stáhnout obsah kamery do počítače, pomocí drag & drop jednotlivé klipy přetáhnout na časovou osu a sestříhat. To vše zvládnete za pár minut a díky luxusním přechodům výsledkem ohromíte nejenom sami sebe, ale i celou rodinu. iMovie se nezalekne ani HD formátu a video s poměrem stran 16:9 a specifikací 720p a 1080i „přechroupe“ stejně snadno jako staré DV pásky. Stejně tak lze pracovat i s MPEG-4 videem (nejen tedy s DV formátem) a připojenou iSight webovou kamerou. Pro vylepšení střihaného videa lze doplnit fotografie nafocené digitálním fotoaparátem (tedy stáhnout je z iPhoto). A co s výsledkem? Co jej třeba vypálit na DVD?

iDVD 5.0 vypálí video na DVD a pomocí řady témat a dynamických náhledů přiblíží profesionálním výsledkům. DVD vypalovačka dnes již nepatří mezi nedostupné zboží a společnost Apple je do svých počítačů instaluje pod názvem SuperDrive. iDVD si poradí s běžnými formáty jako je DVD-R, DVD+R, DVD-RW a DVD+RW. A vzhledem k provázanosti iLife aplikací není problém výsledné video ozvučit hudbou z iTunes, dodat slideshow fotografií z iPhoto a video z iMovie.

GarageBand 2.0 je určen všem muzikantům a každému, kdo má alespoň trochu použitelný hudební sluch. S GarageBandem uživatel může vytvořit vlastní skladbu a k tomu mu pomáhá nejenom samotná aplikace, ale i stovky smyček, sample, práce s MIDI a možnost nahrávat více stop najednou. Takže stačí připojit kytaru, zapojit mikrofon a pustit se do nahrávání. Nebo preferujete spíše elektroniku? Proč ne, připravte klávesy a pusťte se do toho. Výsledek lze uložit jako MP3 či AAC a importovat do iTunes.

iTunes 4.9 je poslední z pěti iLife zástupců a jedná se o jedinou aplikaci, která je dostupná zdarma a existuje i pro platformu Windows. Celý balík iLife je dodáván zdarma s novým počítačem, majitelé starších počítačů si jej musí dokoupit. iTunes je přehrávač a správce hudebních souborů s možností importu skladeb z CD. Samozřejmostí je tvorba vlastního CD z MP3 sou-

borů, ekvalizér, vizualizér a zobrazování bookletů u skladeb. iTunes podporují formáty jako MP3, AAC, AIFF a WAV. Příjemnou funkcí je možnost sdílet hudbu v rámci vnitřní sítě mezi dalšími uživateli iTunes, nebo muziku bezdrátově posílat do Wi-Fi Access Pointu Apple AirPort Express. Ale iTunes slouží také jako jukebox pro audio přehrávač iPod, nákup hudby na iTunes Music Store a také pro přihlášení k podcastům.

Balík iLife představuje v rukách Applu silnou zbraň proti konkurenci. I když i na Wintel platformě existují desítky konkurenčních produktů, iLife vyhrává v jednoduchosti užívání, vzájemné provázanosti a především v tom, jaký výsledek dokáže uživateli poskytnout.

iPod a iTunes

Po návratu Steva Jobse do společnosti se Apple zaměřil i na jinou oblast, než je IT. A tím se stala muzika. Prvním krokem bylo uvedení iPodu před čtyřmi roky a společnost Apple se i v tomto případě projevila jako inovátor a Steve Jobs jako vizionář.

▲ Poznáte populární přehrávač?

První iPod byl určen pouze pro uživatele Maců, měl 1,8" 5GB pevný disk a připojoval se přes rychlé rozhraní FireWire. Po prvotním úspěchu bylo zřejmé, že se Apple musí zaměřit na širší cílovou skupinu, a to jsou samozřejmě uživatelé Windows. Ti se dočkali v červenci 2002, kdy se na trhu objevil 20GB iPod a aplikace Music-Match, jež dovolovala synchronizovat hudbu mezi iPodem a PC. Zásadní zlom ovšem přichází s nástupem internetového obchodu iTunes Music Store. Propojení iPodu a obchodu se stalo pro úspěch přehrávače na trhu klíčovým. Apple tak nabídl uživatelům nejenom hudební přehrávače, ale především obsah v podobě hudby a jednoduchou a funkční provázanost mezi iPodem a iTunes. Konkurence nabízela buď MP3 přehrávače, nebo hudbu, ale nikoliv oboje najednou. Na iTunes se do současnosti prodalo přes 500 milionů skladeb (cena za jednu píseň v USA je 0.99\$) a nakupovat hudbu on-line mohou uživatelé v devatenácti zemích světa. My bychom se mohli iTunes Music Store dočkat příští rok, podle slov zastoupení Apple u nás je tento rok spuštění obchodu nereálné. Americká verze obchodu nabízí v současnosti přes jeden a půl milionu skladeb a samotný iTunes Music Store ovládá více než 70 % trhu s internetovou hudbou. A stejně jako iTunes Music Store, i iPod si drží prvenství v podílu na trhu se svým 17 miliony prodaných kusů, což činí více než dvoutřetinový podíl. Navíc se posledních několik týdnů lze na iTunes Music Store přihlásit ke stahování tzv. podcastů.

Podcast je audio soubor (MP3) uložený na internetu, který lze přijmout z RSS kanálu nebo přímo stáhnout z webu a nahrát do MP3 přehrávače. I když je název odvozen od iPodu, poslech podcastů není na iPod nijak vázán. Takto stažené MP3 soubory lze poslouchat v jakémkoliv zařízení a kdekoliv. Vtip je v tom, že si můžete tímto způsobem svou oblíbenou rozhlasovou show poslechnout kdy se vám to hodí a ne když zrovna běží v rádiu. Podcast ale není vázán jen na rádio, může to být talk show, interview, hudba, zápas utkání ve fotbale, články z blogu a podobně. Podcast v tomto směru nemá žádná omezení a je jen na autorovi, jaký bude jeho podcast, a na uživateli, zda si jej stáhne. Dalo by se říci, že podcasty jsou audio blogy. Stačí se pouze k takovému podcastu přihlásit a vždy, když vyjde nový, počítač si jej automaticky stáhne a vloží do iPodu. Navíc jsou podcasty zdarma (alespoň zatím) a neobsahují reklamu.

iPod odstartoval nejenom novou etapu společnosti Apple, ale vytvořil i zcela nový trh. V současnosti existují pro iPod stovky různých doplňků – počínaje pouzdry, obaly, externími reproduktory, dálkovým ovládním, čtečkami paměťových karet, přídatnými mikrofony, FM transistory a integrací do automobilu konče. Každý uživatel tak má možnost svůj iPod vybavit a přizpůsobit si jej podle vlastních požadavků. Apple nabízí několik variant přehrávače – nejvyšší model se jmenuje iPod photo a vedle barevného displeje nabízí 60GB disk a možnost přenášení fotografií a jejich

prohlížení na displeji nebo promítání na televizi. Naopak nejnižší varianta nese označení iPod shuffle a jedná se o flashový přehrávač s kapacitou až 1GB bez displeje. iPod je v současnosti plně kompatibilní jak s Mac OS X, tak s Windows a vedle přehrávače hudby nabízí i hry, možnost synchronizace kontaktů a kalendářů a pro milovníky alternativních řešení i možnost přehrání firmwaru ořezanou verzí Linuxu.

V poslední době se hodně spekuluje o iTunes Video Store a předpokládá se, že společnost Apple v brzké době uvede iPod video s možností přehrávání videa (na displeji, ale i na TV) a možnost koupit filmy přímo na internetu.

Apple a Intel?

Začátkem června pořádala společnost Apple konferenci pro vývojáře, zaměřené na platformu Apple zvanou Worldwide Developer Conference. A i když tomu zprvu nikdo nevěřil, neskutečné se stalo pravdou – Steve Jobs předstoupil před vývojáře a potvrdil spekulace o přechodu Apple z PowerPC procesorů na Intel.

Výměna procesorů je zásadní změnou z hlediska portování aplikací a samotného operačního systému, ale Steve Jobs se návštěvníkům konference svěřil, že všechny verze Mac OS X za posledních pět let existují ve dvou variantách – jak pro PowerPC procesory, tak pro procesory Intel. Navíc Apple připravil pro vývojáře sadu nástrojů, aby byl přesun z jedné platformy na druhou co nejjednodušší. Tím je i program Rosetta, který provádí překlad PowerPC aplikací na Intel instrukční sadu v reálném čase - na novém Macu s Intel procesorem tak může uživatel spustit program určený pro PowerPC, aniž by byl program přeportován. Vývojáři navíc mají možnost vytvářet tzv. Universal Binaries (univerzální binárky), jež obsahují kód pro oba procesory. Takto vytvořenou aplikaci lze bez problémů pustit jak na současném Macu, tak na budoucím Macu s procesorem Intel.

Steve Jobs navíc celou prezentaci pouštěl z PowerMaca, který v sobě měl procesor Intel Pentium 4 a přímo na místě ukázal, jak fungují přeportované programy a jak rychlý je překladač Rosetta. Společnost Apple navíc upozornila, že celý přechod z jedné platformy na druhou bude trvat následující dva roky, první Mac s procesorem Intel bychom v prodeji měli vidět přesně za rok. Hlavním důvodem změny procesorů jsou těžké problémy s hlavním současným dodavatelem – společností IBM. Ta měla problémy jak s dodávkami, tak s vývojem nových čipů. Již před rokem měl být uveden PowerPC G5 3 GHz, ale tento procesor se dosud nepodařilo uvést na trh. Totéž platí i o procesorech optimalizovaných pro přenosné počítače. Na tomto poli má Intel silné postavení v podobě procesoru Pentium M, známého pod označením Centrino, který nabízí nízkou spotřebu a dostatečný výkon. Předpokládá se, že nástupce současného Centrina – Yonah – bude nasazen za rok v první řadě Intel Maců – Macu mini, PowerBooku a iBooku. Yonah je dvoujádrový procesor řady Pentium M, vyrobený

65nanometrovou technologií s vylepšeným výkonem ve výpočtech s plovoucí desetinou čárkou (což je silná stránka současných PowerPC procesorů). Výkonné stanice PowerMac by se procesoru Intel měly dočkat až za dva roky a podle plánu Intelu by se pravděpodobně mělo jednat o 64bitové dvoujádrové procesory Conroe. Pokud dojde k tomuto vývoji, Apple se vyhne u prodávajících Maců procesorům Intel postaveným na technologii NetBurst.

Společnost Apple čeká těžký rok, neboť se očekává oslabení prodeje současně řady Maců s procesory PowerPC a vyčkávání uživatelů na nové Intel Macy. Ale z dlouhodobého hlediska je tato změna chápána jako pozitivní a správný krok, už kvůli spojení se společností Intel, která má ve své nabídce dostatek čipů, jež by Apple mohl ve svých výrobcích využít. Zajímavý je i fakt, že s největší pravděpodobností na Intel Macích půjde současně provozovat Mac OS X, ale i Windows (nebo třeba Linux), ale nebude možné Mac OS X provozovat na jiném hardwaru než od Applu. Apple sice oficiálně nebude dodávat podporu pro spuštění Windows na Macu, ale podle slov Phila Schillera to možné bude. Vývojářské Intel Macy tuto zprávu potvrzují a na internetu se již objevují obrazy Maců, na kterých nativně běží Windows (jedná se o Intel Macy určené pro vývojáře, nikoliv o finální produkty).

Pokud bude opravdu možné na Macích spustit Windows (a vše nasvědčuje tomu, že ano), stanou se z nich z hlediska možnosti spuštění operačních systémů velmi univerzální stroje.

